

has changed for business] Informatiine ahenstvo "LIHA:ZAKON" ["LIGA:LAW" information agency]. Retrieved from: https://biz.ligazakon.net/analytics/211250_podatki-pd-chas-vyni-shcho-zmnilosya-dlya-bznesu [in Ukrainian].

9. U serpni 2022 roku do zahalnoho fondu derzhavnoho biudzhetu nadiishlo 204,6 mlrd hryven. [In August 2022, the general fund of the state budget received 204.6 billion hryvnias] (2022, September 2). Uriadovi portal: Yedynyi veb-portal orhaniv vykonavchoi vlady Ukrainy [Government portal: The only web portal of the executive authorities of Ukraine]. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/u-serpni-2022-roku-do-zahalnoho-fondu-derzhavnoho-biudzhetu-nadiishlo-2046-mlrd-hryven> [in Ukrainian].

10. Getmantsev D. (2022, August 8) Defitsyt zmenshyvsia. Chomu perevykonuietsia derzhavnyi biudzheth [The deficit decreased. Why is the state budget overrun. Ukrainian Pravda] Retrieved from: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/08/8/690120/> [in Ukrainian].

11. Vinokurov Ya. (2022, September 15) 50% biudzhetu – na viinu. Za shcho zhytyme Ukraina u 2023 rotsi? [50% of the budget is for the war. What will Ukraine live for in 2023?] *Ekonomichna pravda - Economic truth*. Retrieved from: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/09/15/691490/> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.11.2022

УДК 342.9

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-90-94

Бондарь Володимир Павлович,
здобувач Науково-дослідного інституту публічного права
e-mail v.p.bondar01@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-6656-0949>

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У статті охарактеризовано процес проведення медико-соціальної експертизи. Визначено, що вона складається з низки послідовних кроків, до яких залучена значна кількість компетентних осіб.

Запропоновано процес проведення медико-соціальної експертизи поділяти на три етапи: підготовчий, безпосередній та заключний. Перший етап включає: по-перше, звернення особи, яка претендує на встановлення інвалідності, до лікувально-профілактичного закладу охорони здоров'я; по-друге, діяльність представників відповідного закладу охорони здоров'я, здійснення ними необхідних досліджень та подальше направлення документації на медико-соціальну експертизу. Другий етап передбачає безпосередній огляд (у тому числі і повторний) особи, яка звернулася для встановлення інвалідності, медико-соціальною експертною комісією. Третій, останній, етап полягає у прийнятті відповідного рішення за результатами медико-соціальної експертизи.

Розглянуто окремі складові цієї діяльності, які зазнали змін у зв'язку із запровадженням воєнного стану на території України. Проаналізовано відповідну нормативно-правову базу, яка регламентує спрощену процедуру проведення медико-соціальної експертизи. Розкрито особливості її проведення в умовах воєнного стану.

Ключові слова: медико-соціальна експертиза, медико-соціальні експертні комісії, воєнний стан, військова агресія, адміністративне право, нормативно-правова база.

Bondar V. FEATURES OF THE MEDICAL AND SOCIAL EXAMINATION UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE

The article describes the process of medical and social examination. It was determined that it consists of a number of successive steps, which involve a significant number of competent persons.

It is proposed to divide the process of medical and social examination into three stages: preparatory, direct and final. The first stage includes: firstly, the application of a person claiming to be disabled to a medical and preventive health care institution; secondly, the activities of the representatives of the relevant health care institution, their implementation of the necessary research and the subsequent referral of documentation for medical and social examination. The second stage involves a direct examination (including a second one) of the person who applied for the establishment of disability by the medical and social expert commission. The thirdly, last, stage consists in making an appropriate decision based on the results of a medical and social examination.

Separate components of this activity, which underwent changes in connection with the introduction of martial law on the territory of Ukraine, were considered. The relevant normative and legal framework, which regulates the simplified procedure for conducting a medical and social examination, has been analyzed. The peculiarities of its implementation in the conditions of martial law are revealed.

Keywords: medical and social expertise, medical and social expert commissions, martial law, military aggression, administrative law, legal framework.

Постановка проблеми. Військова агресія Російської Федерації проти України негативно вплинула на життєдіяльність кожної людини, яка проживає на території нашої держави та зумовила стрімку зміну

буденності й оперативність реагування на нові умови життя, притаманні воєнному періоду. Сучасні реалії під час дії воєнного стану потребують спрощення низки процедур, які у довоєнний період носили структурований, чітко регламентований характер. Легітимне визначення означених процедур можливе за наявності відповідного нормативно-правового фундаменту, завдяки якому відбувається їх законодавче закріплення. Вказане безпосередньо стосується і медико-соціальних експертиз, які проводяться на території України медико-соціальними експертними комісіями.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Наукові напрацювання, присвячені правовому механізму проведення медико-соціальної експертизи на сьогоднішній день характеризуються незначною численністю. Серед науковців, які дотично досліджували правову складову означеного процесу, варто виділити таких як Т. Вовчук, А. Іпатів, В. Кондратенко, А. Куца, Є. Соболев та інших. Проте, комплексних досліджень організації проведення медико-соціальної експертизи не здійснювалося.

Разом із цим, повномасштабна війна внесла низку змін нормативно-правового характеру, у зв'язку з чим проблематика проведення медико-соціальної експертизи у воєнний період не була предметом наукових пошуків представників наукової правової спільноти. За таких обставин проведене дослідження відзначається новизною, а також актуальністю та доцільністю.

Мета статті – на основі аналізу чинної нормативно-правової бази організації проведення медико-соціальної експертизи, розкрити її особливості в умовах дії воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Процедури проведення медико-соціальної експертизи до початку повномасштабної війни регламентувалися низкою нормативно-правових актів, серед яких ключову роль відіграє Постанова Кабінету Міністрів України «Питання медико-соціальної експертизи» від 03.12.2009 р. № 1317. Означеним документом затверджено Положення про медико-соціальну експертизу та Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності. Окрім того, за своєю сутністю він являється правовим фундаментом здійснення медико-соціальної експертизи.

Детально не зупиняючись на загальних засадах проведення медико-соціальної експертизи, охарактеризуємо її базові аспекти.

Насамперед зазначимо, що згідно з чинного законодавства особа, щодо якої має бути проведено медико-соціальну експертизу, повинна відповідати двом критеріям: 1) досягнути 18-річного віку; 2) бути хворою або особою з інвалідністю. Таким чином, хвора повнолітня особа (у тому числі й особа, потерпіла від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання), особа з інвалідністю звертається до лікувально-профілактичного закладу охорони здоров'я, в якому лікуючим лікарем та іншими компетентними особами проводиться низка діагностичних, лікувальних і реабілітаційних заходів. Під час цих заходів відбувається визначення діагнозу, професійного та трудового прогнозу, здійснюється дослідження ступеня обмеження життєдіяльності особи, її фізичних і розумових можливостей, оцінювання соціальних потреб особи, а також визначення детермінант, періоду настання інвалідності та її групи.

Головна мета вищезазначених заходів – виявлення у особи стійкого порушення функції організму, яке може бути спричинене декількома чинниками, серед яких: 1) вроджені вади; 2) захворювання; 3) наслідки трав. У разі підтвердження в особи стійкого порушення функції організму її направляють на огляд медико-соціальною експертною комісією.

На сьогоднішній день законодавством визначено вичерпний перелік підстав для направлення особи на такий огляд. До них варто віднести: по-перше, існування ознак інвалідності; по-друге, закінчення терміну інвалідності; по-третє, необхідність продовження листка непрацездатності. Наявність хоча б однієї із перерахованих підстав обумовлюють необхідність лікувально-профілактичного закладу охорони здоров'я сформувати медичну документацію для направлення особи на відповідну експертизу.

Означена документація має бути встановленої форми, яка затверджується Міністерством охорони здоров'я (№ 088/о). У свою чергу, згідно з Інструкцією щодо заповнення форми первинної облікової документації № 088/о «Направлення на медико-соціально-експертну комісію (МСЕК)», затвердженою Наказом Міністерством охорони здоров'я від 14.02.2012 р. № 110, форма № 088/о заповнюється лікуючим лікарем закладу охорони здоров'я за місцем проживання чи лікування хворого, підписується головою і членами лікарсько-консультаційної комісії і надсилається в медико-соціально-експертну комісію [1].

Огляд осіб, що звертаються для встановлення інвалідності регламентується пп. 15-25 Положення про медико-соціальну експертизу, затверджену Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 р. № 1317. Резюмуючи викладену у цих пунктах процедуру проведення медико-соціальної експертизи зазначимо наступне:

По-перше, огляд (у тому числі й повторний) здійснюється за місцем проживання або лікування особи.

По-друге, окрім медичної документації, скерованої лікувально-профілактичним закладом охорони здоров'я, особа повинна також пред'явити паспорт або інший документ, який посвідчує особу.

По-третє, особу, яка направляється на експертизу вперше представляє голова лікарсько-консультаційної комісії лікувально-профілактичного закладу охорони здоров'я.

По-четверте, фахівці медико-соціальних експертних комісій зобов'язані ознайомити особу або її законного представника з порядком, умовами та критеріями встановлення інвалідності, а також надавати на вимогу особи (її законного представника) роз'яснення з інших питань, що пов'язані з встановленням групи

інвалідності [2].

По-п'яте, комісія проводить засідання у повному складі і колегіально приймає рішення. Відомості щодо результатів експертного огляду і прийнятих рішень вносяться до акта огляду та протоколу засідання комісії, що підписуються головою комісії та її членами і засвідчуються печаткою [3].

По-шосте, огляд особи проводиться протягом семи днів із дня надходження документів на медико-соціальну експертизу.

По-сьоме, комісія під час встановлення інвалідності керується Інструкцією про встановлення груп інвалідності, затвердженою Наказом Міністерства охорони здоров'я за погодженням з Міністерством соціальної політики та Радою Федерації незалежних профспілок України [3]. У свою чергу, необхідно зазначити, що у п. 20 Положення про медико-соціальну експертизу, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 р. № 1317 наявне гіперпосилання на відповідну інструкцію. Однак, вона втратила чинність ще 07.04.2004 р. На сьогодні комісії застосовують положення іншої Інструкції про встановлення груп інвалідності, затвердженої Наказом Міністерства охорони здоров'я від 05.09.2011 р. № 561. За таких обставин вважаємо за доцільне оновити гіперпосилання на чинний нормативно-правовий акт.

По-восьме, при огляді безпосередньо проводяться:

1) вивчення документів, що підтверджують стійке порушення функцій організму, обумовлене захворюваннями, наслідками травм або вродженими вадами, які спричиняють обмеження нормальної життєдіяльності особи;

2) опитування хворого;

3) об'єктивне обстеження та оцінка стану всіх систем організму, необхідних лабораторних, функціональних та інших методів дослідження усіма членами комісії [3].

По-дев'яте, у разі, якщо існують заперечення представників фондів соціального страхування, комісія направляє на додаткове медичне обстеження особу щодо якої здійснюється медико-соціальна експертиза, за результатами якої приймається остаточне рішення.

Рішення приймається більшістю голосів членів комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії. Член комісії, не згодний з прийнятим рішенням, викладає свою думку в письмовому вигляді, яка додається до акта огляду [3].

За результатами огляду хворого (особи з інвалідністю) та прийнятого рішення лікарем-експертом медико-соціальної експертної комісії заповнюється «Повідомлення лікувально-профілактичного закладу про рішення МСЕК», яке підписується головою комісії і повертається до закладу охорони здоров'я, який направив хворого (особу з інвалідністю) на відповідну комісію. Зазначене «Повідомлення лікувально-профілактичного закладу про рішення МСЕК» зберігається в амбулаторній карті весь термін її зберігання [1].

У разі встановлення інвалідності або факту втрати професійної працездатності комісія видає довідку й індивідуальну програму реабілітації, розроблену на підставі плану медичної реабілітації, наданого лікарем або за його участі.

Комісія відповідає за якість розроблення індивідуальної програми реабілітації та здійснює, у межах своїх повноважень, контроль за її виконанням. Механізм виконання та фінансування вказаної програми регламентовано Положенням про індивідуальну програму реабілітації особи з інвалідністю, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 р. № 757.

Таким чином, загальна процедура здійснення медико-соціальної експертизи є доволі тривалою за часом і складається з низки поступових кроків, до яких залучено численну кількість осіб (насамперед, мова йде про працівників лікувального профілактичного закладу охорони здоров'я та безпосередніх членів комісії, які проводять конкретну медико-соціальну експертизу). У свою чергу, вважаємо, що процес проведення медико-соціальної експертизи можна поділити на три етапи: підготовчий, безпосередній та заключний.

Отже, охарактеризувавши основні аспекти здійснення медико-соціальної експертизи, розглянемо окремі складові цієї діяльності, які зазнали змін у зв'язку із запровадженням воєнного стану на території України.

Основними нормативно-правовими актами, які трансформують процедуру проведення медико-соціальної експертизи у вищезазначений період виступає Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України» від 08.03.2022 р. № 225 та Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін щодо строку повторного огляду осіб з інвалідністю та продовження строку дії деяких медичних документів в умовах воєнного стану» від 30.03.2022 р. № 390.

Так, на період дії воєнного стану на території України та протягом шести місяців після його припинення або скасування діє принцип екстериторіальності. Тобто, проведення медико-соціальної експертизи здійснюється незалежно від місця реєстрації, проживання або перебування особи, що звертається для встановлення інвалідності.

Також спрощення процедури проведення вказаної експертизи полягає у можливості заочного прийняття рішення, у випадку, якщо особа не може прийти на відповідний огляд. Зокрема, принципове

значення має те, що на період дії воєнного стану на території України п. 5 Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 р. № 1317 не застосовується [4]. Саме ним було закріплено неможливість здійснення вказаної експертизи в заочній формі стосовно п'ятьох найбільш поширених нозологічних форм захворювань, визначених у переліку, що затверджується Міністерством охорони здоров'я.

На сьогодні, тобто на період дії воєнного стану і протягом шести місяців після його припинення або скасування, медико-соціальні експертні комісії мають право розглядати та приймати рішення в заочній формі стосовно осіб, у яких інвалідність спричинена: 1) нещасним випадком на виробництві (трудова каліцтво чи інше ушкодження здоров'я); 2) професійним захворюванням; 3) захворюванням, одержаним під час проходження військової служби чи служби в органах внутрішніх справ, державної безпеки, інших військових формуваннях; 4) захворюванням, пов'язаним з впливом радіоактивного опромінення внаслідок Чорнобильської катастрофи; 5) захворюванням, одержаним в період проходження військової служби і служби в органах внутрішніх справ, державній пожежній охороні, органах і підрозділах цивільного захисту, Держспецзв'язку [3].

Також окремі огляди, які проводяться медико-соціальними експертними комісіями можуть бути перенесені на строк після припинення (або скасування) воєнного стану. Зокрема, повторний огляд, строк якого припав на період дії воєнного стану на території України, переноситься на строк після припинення або скасування воєнного стану, але не пізніше шести місяців після його припинення або скасування за умови неможливості направлення: по-перше, осіб з інвалідністю та осіб, яким встановлено ступінь втрати професійної працездатності (у відсотках), лікарсько-консультативною комісією на медико-соціальну експертизу відповідно до Положення про медико-соціальну експертизу, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 р. № 1317; по-друге, дітей з інвалідністю лікарем до лікарсько-консультативної комісії відповідно до Порядку встановлення лікарсько-консультативними комісіями інвалідності дітям, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2013 р. № 917 [5]. При цьому, усі виплати та пільги зберігаються за особою до закінчення строку проходження повторного огляду.

Ще одним важливим аспектом, на який треба звернути увагу у даному контексті, являється процес відновлення втрачених (знищених, загублених) документів під час переїзду або евакуації з певної місцевості.

Міністерство охорони здоров'я з цього приводу надає вичерпну інформацію. Так, у разі відновлення медичної документації, а саме: результатів обстеження, лікування, проведених стаціонарних й оперативних втручань, а також реабілітаційних рекомендацій, – необхідно звернутись до сімейного або будь-якого іншого лікаря первинної ланки за місцем перебування. Лікар прийме рішення про відновлення медичних документів через Електронну систему охорони здоров'я та/або проведе додаткові обстеження для відновлення подальшого лікування. У разі відновлення документів, які належать особі з інвалідністю, необхідно звернутися до органу соціального захисту, який володіє доступом до Централізованого банку даних осіб з інвалідністю і може надати особі з інвалідністю інформацію про групу і причину раніше встановленої інвалідності [6].

Висновки. Резюмуючи викладене зазначимо, що проведення медико-соціальної експертизи є складним процесом, яке регламентується значною кількістю нормативно-правових актів та складається з цілої низки послідовних кроків. Військова агресія Російської Федерації проти України детермінувала необхідність спрощення цього процесу та відповідних процедур. Зокрема, це обумовлено неможливістю проведення медико-соціальної експертизи на тимчасово окупованих територіях, переїздом або евакуацією населення тощо. За цих умов органи виконавчої влади, а саме – Кабінет Міністрів України та Міністерство охорони здоров'я дещо спростили процес проведення цих експертиз. Спрощені процедури діють протягом дії воєнного стану, а також шість місяців після його припинення чи скасування. Науковими перспективами у цьому напрямі можуть стати подальші дослідження ефективності та дієвості спрощених процедур проведення медико-соціальної експертизи в умовах воєнного стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Інструкція щодо заповнення форми первинної облікової документації № 088/о «Направлення на медико-соціально-експертну комісію (МСЕК)»: Наказ Міністерства охорони здоров'я від 14.02.2012 р. № 110 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0695-12#Text>
2. Інструкція про встановлення груп інвалідності, затвердженої Наказом Міністерства охорони здоров'я від 05.09.2011 р. № 561 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1295-11#Text>
3. Питання медико-соціальної експертизи: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення, Перелік від 03.12.2009 № 1317 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-%D0%BF#Text>
4. Деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.03.2022 р. № 225 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225-2022-%D0%BF#Text>
5. Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін щодо строку повторного огляду осіб з інвалідністю та продовження строку дії деяких медичних документів в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2022 р. № 390 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/390-2022-%D0%BF#Text>

6. Особливості проходження МСЕК та відновлення втрачених документів під час дії воєнного стану. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/osoblyvosti-prokhozhenia-msek-ta-vidnovlennia-vtrachenykh-dokumentiv-pid-chas-dii-voiennoho-stanu>

REFERENCES:

1. Instruksiia shchodo zapovnennia formy pervynnoi oblikovoi dokumentatsii № 088/o «Napravlennia na medyko-sotsialno-ekspertnu komisiuu (MSEK)». (2012, February 14). [Instructions for filling out the primary accounting documentation form No. 088/o "Referral to the medical-social-expert commission (MSEK)". Nakaz Ministerstva okhorony zdorovia. № 110 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0695-12#Text> [in Ukrainian].
2. Instruksii pro vstanovlennia hrup invalidnosti. (2011, September 5). [Instructions on establishing disability groups]. Nakaz Ministerstva okhorony zdorovia № 561 : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1295-11#Text> [in Ukrainian].
3. Pytannia medyko-sotsialnoi ekspertyzy. (2009, December 3). [Issues of medical and social expertise], Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 1317 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
4. Deiaki pytannia poriadku provedennia medyko-sotsialnoi ekspertyzy na period dii voiennoho stanu na terytorii Ukrainy (2022, March 8). [Some issues of the procedure for conducting a medical and social examination during the period of martial law on the territory of Ukraine]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 225 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
5. Pro vnesennia do deiakykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy zmin shchodo stroku povtornoho ohliadu osib z invalidnistiu ta prodovzhenia stroku dii deiakykh medychnykh dokumentiv v umovakh voiennoho stanu. (2022, March 30). [On the introduction of changes to some resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine regarding the period of re-examination of persons with disabilities and the extension of the period of validity of certain medical documents under martial law]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 390 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/390-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
6. Osoblyvosti prokhozhenia MSEK ta vidnovlennia vtrachenykh dokumentiv pid chas dii voiennoho stanu. (2022). [Peculiarities of passing the MSEK and restoring lost documents during martial law], Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/osoblyvosti-prokhozhenia-msek-ta-vidnovlennia-vtrachenykh-dokumentiv-pid-chas-dii-voiennoho-stanu> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.11.2022

УДК 342.951

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-94-98

Наливайко Олег Юрійович,

аспірант кафедри права та правоохоронної діяльності

Центральноукраїнського державного педагогічного університету

імені Володимира Винниченка

e-mail: nalivaikooy@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9660-1748>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ПІДГРУНТЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ФОРМ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

У статті визначено ключові форми громадського контролю за діяльністю органів державної влади, які розподілено на загальні, спеціальні та спеціалізовані групи. Характеризуються наведені форми з розкриттям їхньої сутності та змістовного наповнення. До загальних форм громадського контролю віднесені ті з них, які є доступними більшості громадянам. Ця загальнодоступність забезпечується з урахуванням того, що останні знаходять своє закріплення у нормах Конституції України. Вони є нормами прямої дії, що можуть бути використані широким колом осіб, зокрема у формі звернень, запитів про отримання публічної інформації та масових зібрань.

Наголошено на тому, що спеціальні форми громадського контролю вимагають проведення підготовчої роботи з боку громадян та інститутів громадянського суспільства. У процесі чого відбувається санкціонування контролю за суб'єктами публічного управління, яке здійснюється від імені населення. Ці форми є залежними від рішень суб'єктів владних повноважень, що викликає деякі сумніви на предмет їхньої ефективності та дієвості.

Обґрунтовано, що спеціалізовані форми громадського контролю ініціюються не громадянською, а суб'єктами публічного управління. У такий спосіб реалізується важливе завдання щодо інформування громадськості про стан та перспективи функціонування суб'єктів публічного управління.

Здійснено загальну характеристику особливостей сучасного стану адміністративно-правового забезпечення інституту громадського контролю в цій сфері. Під таким забезпеченням запропоновано розуміти сукупність юридичних засобів, спрямованих на розвиток дієвого механізму залучення певних інститутів громадянського суспільства й окремих громадян до управління державними справами шляхом сприяння здійсненню рівноправної та раціональної взаємодії